

ALVÁSI SZOKÁSOK A POPULÁCIÓBAN

Morbidity mutatókkal való összefüggések

Dr. Kator Krisztina
Belgyógyász rezidens

Dr. Ádám Ágnes, Dr. Torzsa Péter
2019.11.16.

Tartalom

1. Elméleti bevezetés
2. Kérdőíves kutatás kivitelezés
3. Eredmények ismertetése

MATTT 2019

Elméleti háttér

OSAS= obstruktív alvási apnoe szindróma

Az OSAS legalább tíz másodpercig tartó, deszaturációval járó, oronazális légáramlási hiány, ami átmeneti felső légúti elzáródásra vezethető vissza.

Epidemiológia:

Kevés adat

A felnőtt lakosság 12-14%-a

Férfiak körében gyakoribb

Tünetek

Éjszakai tünetek

- Hangos horkolás
- Légvételi szünetek
- Felriadás

Nappali tünetek

- Nappali aluszékonyság (EDS)
- Reggeli fejfájás
- Ingerlékenység
- Memória-, gondolkodás zavarai
- Libidó csökkenés, impotencia

! Anamnézisben: Magas vérnyomás, cukorbetegség, szívritmuszavar, stroke, szívinfarktus

Diagnosztika

1. Kérdőívek (szűrővizsgálat)
 - Hivatalos OSAS kérdőív,
 - Epworth aluszékonysági skála,
 - Berlin kérdőív
2. Szakmai konzíliumok (fül-, orr-, gégész, pulmonológus, belgyógyász, hipertónológus)
3. Alvásdiagnosztika alváslaborban

Magyarországon 2015. április 1. óta a jogosítványhoz szükséges egészségügyi alkalmassági vizsgálat **kötelező** része az alvási apnoe szűrése.

Kérdőíves kutatás

Célkitűzés: a hivatalos kérdőívek segítségével az alvási apnoe és a gyanúját felvető kórképek előfordulásának felmérése a populációban

Vizsgált populáció: Keszthely és vidéke családorvosi körzeteinek felnőtt lakossága

Módszer: Epworth-, Berlin- és hivatalos OSAS kérdőív összesítése és kiegészítése

A vizsgálatban részt vett: 13 háziiorvosi praxis, 431 páciens

Eredmények

Praxisok összetétele
korcsoportok alapján:

- 60 felettek 30-40%
- 40-59 év ~50%
- 40 alatt 26%

Életkorcsoportok megoszlása praxisonként					
Praxis sorszáma	Praxis létszáma (fő)	Korcsoportok (év)			
		18-39	40-49	50-59	60+
1	1426	200	478	239	509
2	2621	708	502	357	880
3	1138	444	233	120	337
4	1266	427	178	126	339
5	1245	243	252	253	483
6	1223	390	432	459	318
7	1610	270	647	340	353
8	1450	446	523	423	436
9	1136	307	199	187	443
10	1229	303	192	166	416
11	1177	305	205	157	510
12	1415	372	503	76	464
13	1331	301	517	263	250

18481 fő (praxisok összlétszáma)

Kórképek megoszlása a vizsgált populációban:

Hipertónia - 30%

Cukorbetegség - 10%

Szívritmuszavar - 3%

Szívinfarktuson átesettek - 2%

Stroke-on átesettek - 2%

Magyarország felnőtt lakosságának statisztikai adatai (KSH, 2017):

Hipertónia - 32%

Cukorbetegség - 10%

Ischaemiás szívbetegség - 12%

Az alvási apnoe és a vele összefüggésben levő kórképek megoszlása praxisonként						
Praxis	HT	DM	Aritmia	Stroke	AMI	Alvási apnoe
1	43%	14%	3%	3%	1%	0.14%
2	33%	14%	9%	1%	1%	0.23%
3	18%	6%	6%	3%	2%	0.18%
4	16%	7%	4%	3%	0%	0.24%
5	39%	5%	2%	2%	2%	0.88%
6	28%	5%	2%	1%	1%	0%
7	39%	9%	1%	2%	8%	0.19%
8	31%	10%	2%	2%	0%	0.34%
9	4%	11%	4%	3%	1%	0.18%
10	35%	9%	1%	2%	1%	0.33%
11	10%	7%	3%	3%	1%	0.17%
12	42%	12%	2%	1%	1%	0%
13	49%	15%	1%	2%	4%	0.08%

Becslések alapján a lakosság 2-4%-a
(Szakács Z., 2016)

Vizsgált populáció:

18 481 főből 58 OSAS-beteg (0,3%)

Praxisonként <1%

Diagnosztizált OSAS-betegek száma			
Praxis	2015 előtt diagnosztizált	2015 után diagnosztizált	Alvási apnoe
1	2	2	0.14%
2	6	0	0.23%
3	2	2	0.18%
4	3	1	0.24%
5	11	5	0.88%
6	0	0	0%
7	3	0	0.19%
8	5	2	0.34%
9	2	1	0.18%
10	4	2	0.33%
11	2	2	0.17%
12	0	0	0%
13	1	0	0.08%
Összesen	41	17	

Kérdőívek elemzése

Hivatalos OSAS kérdőív

Epworth kérdőív (ESS)

- 0-10 pont: enyhe (0 pont)
- 11-14 pont: mérsékelt (2 pont)
- $14 <$ pont: súlyos (3 pont)

Összpontszám:

- >10 pont: pozitív
- <10 pont vagy ESS >3 vagy BMI $>35\text{kg/m}^2$ vagy társbetegség jelenléte: pozitív vagy negatív
- <10 pont és a fenti nem teljesül: negatív

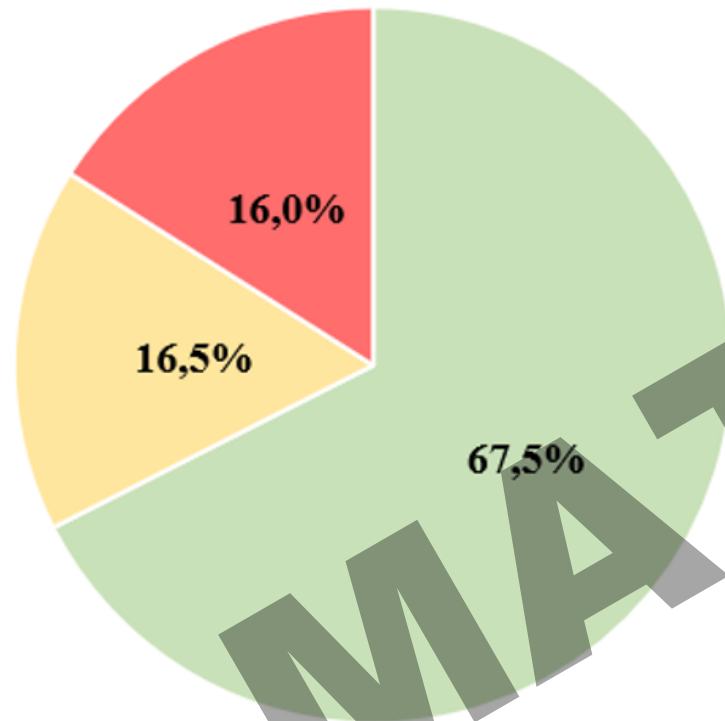
Berlin kérdőív

Súlyos OSAS valószínűsége

- $9 \leq$ pont: nagy a valószínűsége a súlyos alvási apnoénak, minél előbbi kivizsgálása szükséges
- 6-8 pont: valószínűsíthető a súlyos alvási apnoe, szakemberrel történő konzultáció javasolt, melynek során eldönthető a további kivizsgálása szükségessége
- $6 >$ pont: valószínűleg nem áll fenn súlyos alvási apnoe

Berlin kérdőív Szenved-e Ön súlyos alvási apnoéban?

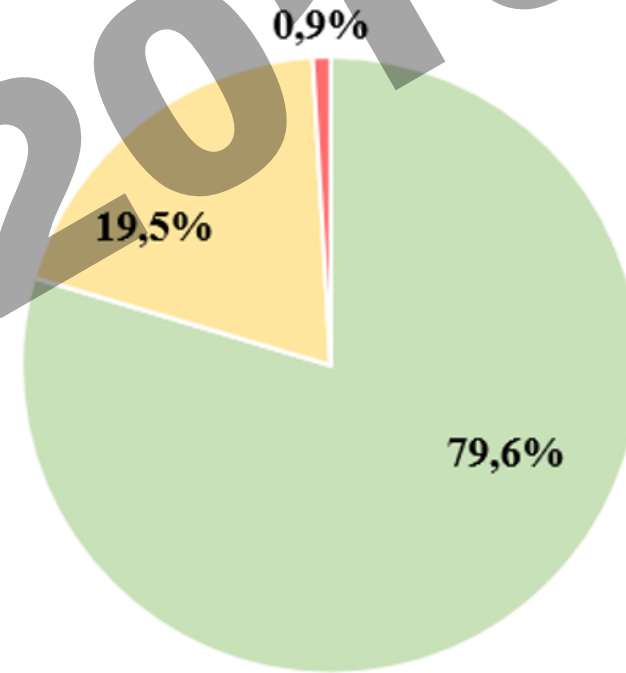
■ Nem valószínű ■ Valószínű ■ Nagyon valószínű

n=431

OSAS kérdőív

■ Negatív ■ Pozitív vagy negatív ■ Pozitív

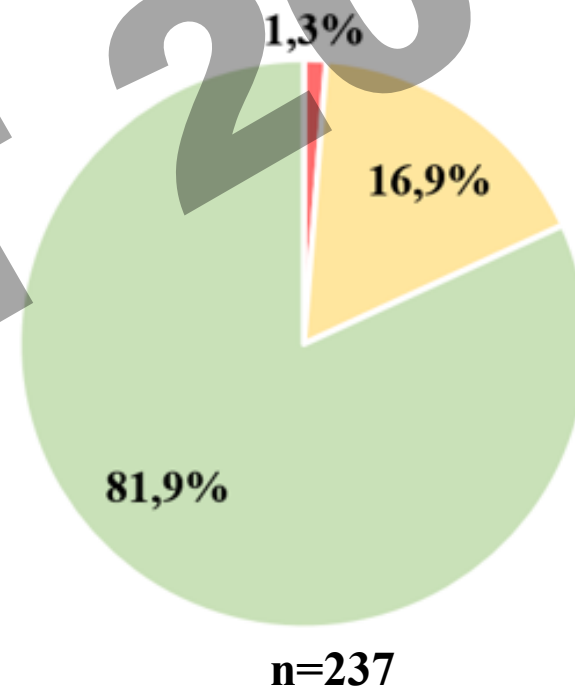
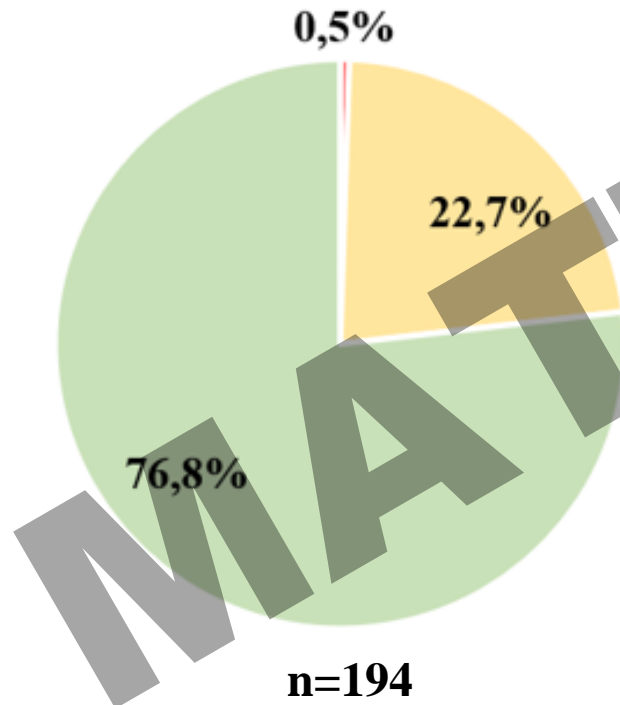
n=431

OSAS szűrőkérdőív

OSAS megoszlása férfiak körében

OSAS megoszlása nők körében

- Pozitív
- Pozitív vagy negatív
- Negatív

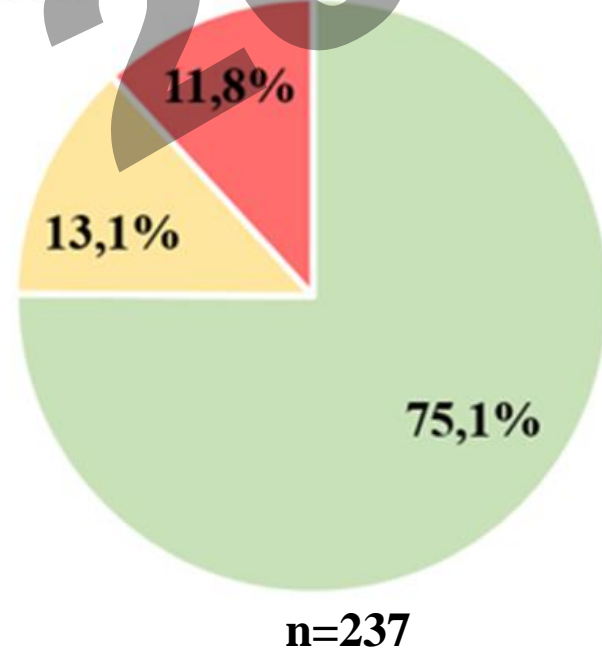
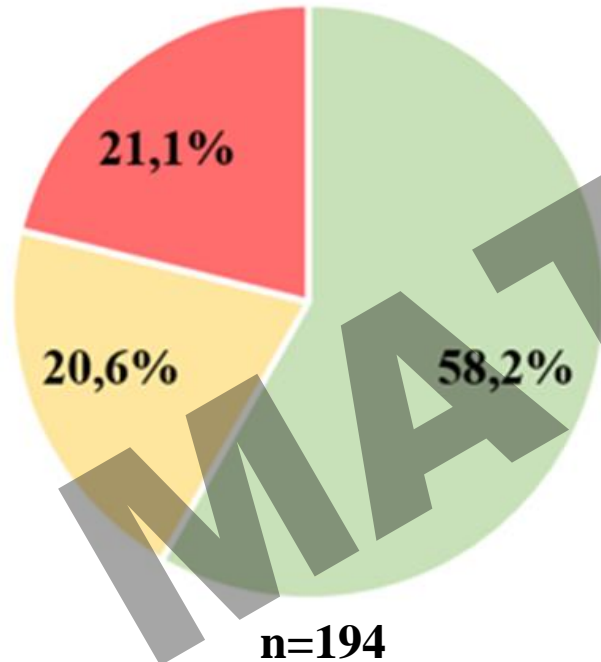

**Berlin
kérdőív**

**Súlyos alvási apnoe
valószínűsége férfiak
közében**

**Súlyos alvási apnoe
valószínűsége nők
közében**

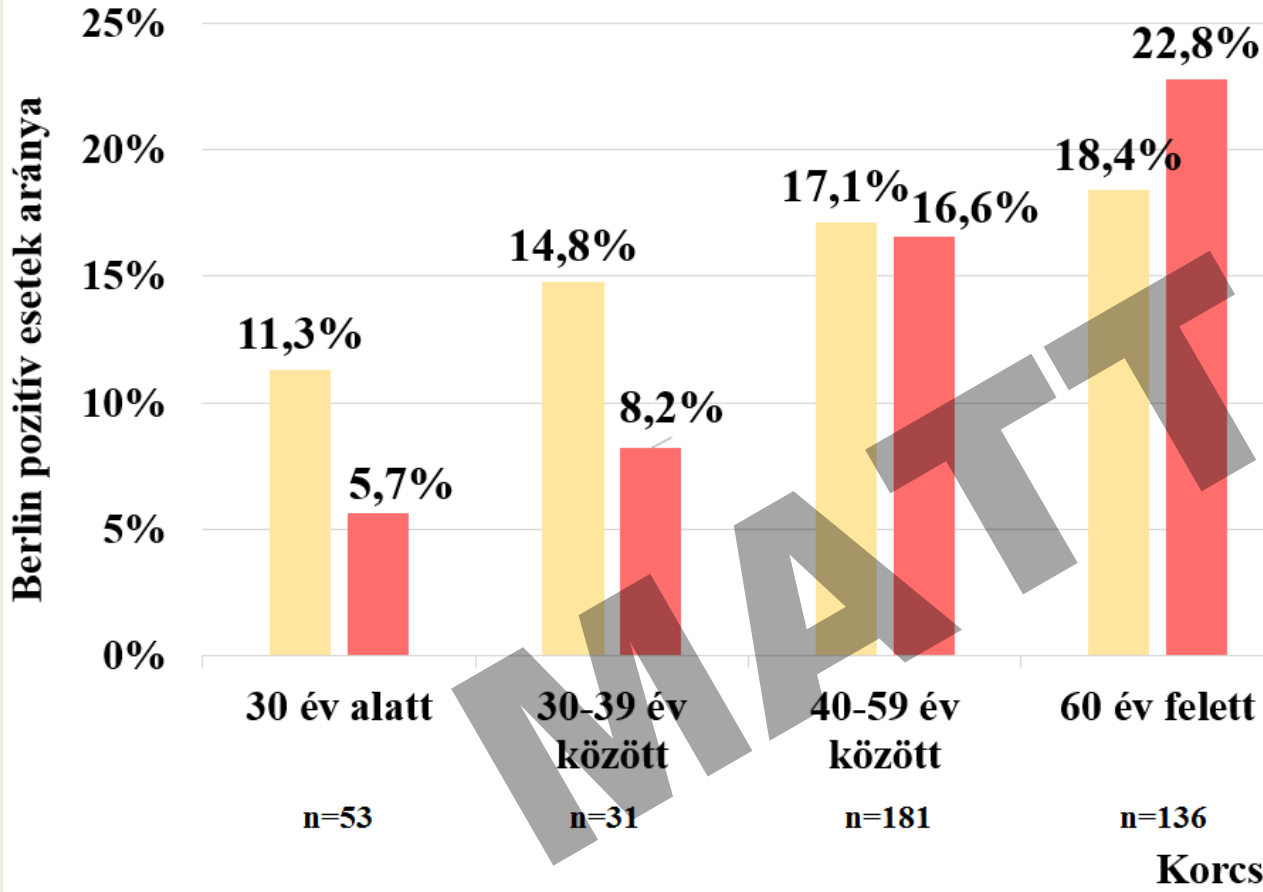
- Nem valószínű
- Valószínű
- Nagyon valószínű

n=431

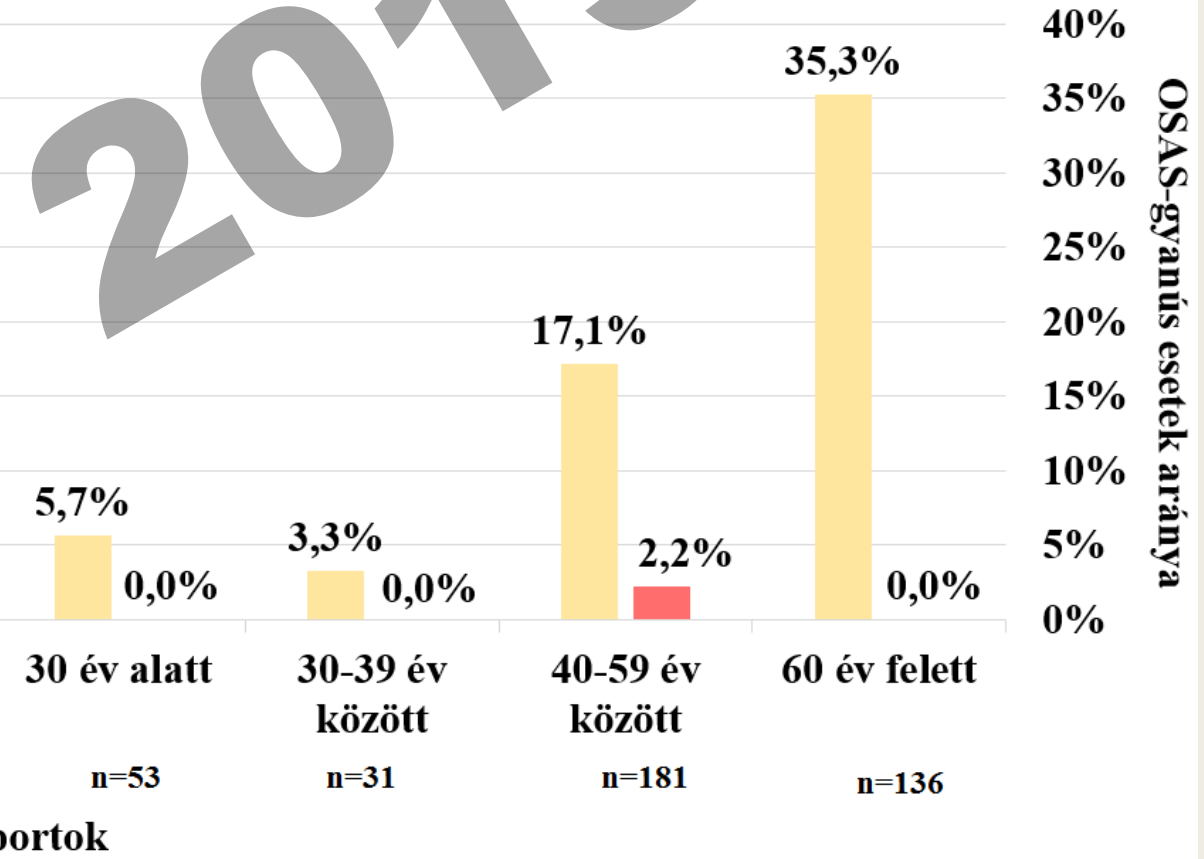
Berlin kérdőív Korcsoportok összehasonlítása

Valószínű Nagyon valószínű

Hivatalos OSAS kérdőív Korcsoportok összehasonlítása

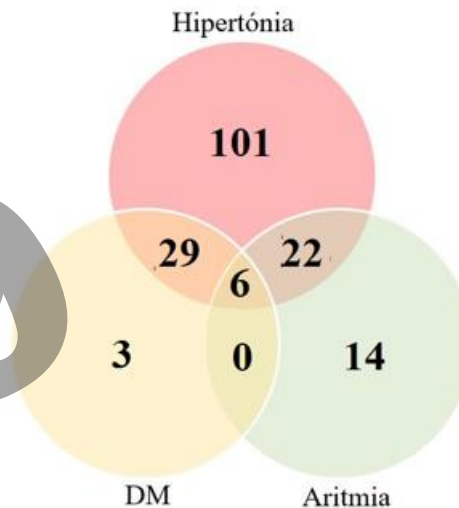
Pozitív vagy negatív Pozitív

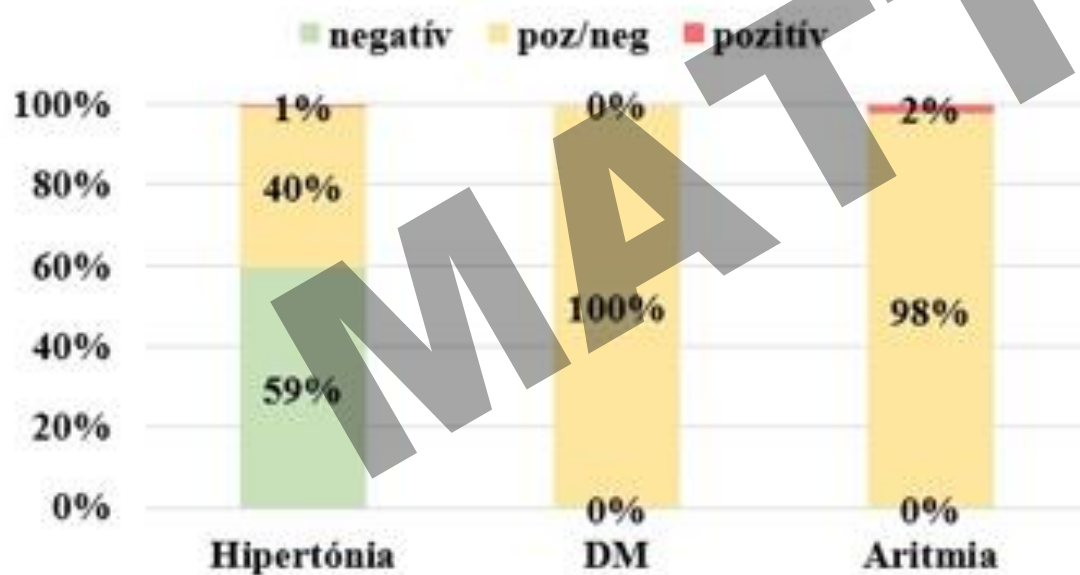
Hipertónia 158 fő

Cukorbetegség 38 fő

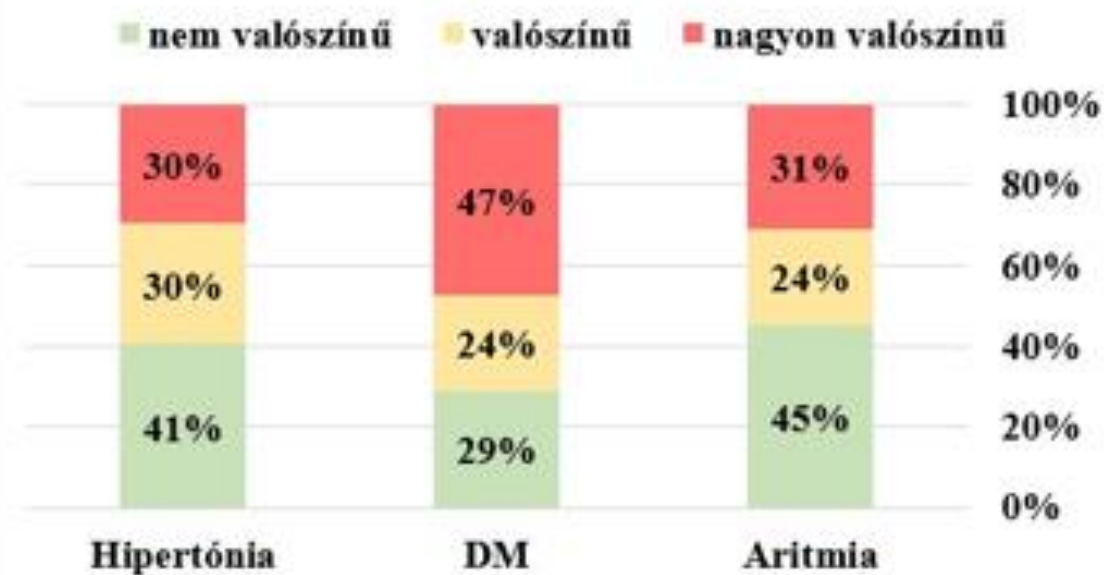
Aritmia 42 fő

Kórképek megoszlása OSAS kérdőív

Kórképek megoszlása Berlin kérdőív

- National Capital (1,700,000 in 2007)
- over 150,000
- over 50,000
- over 20,000
- other main city
- other city

Összegzés

Az OSAS egy rendkívül aluldiagnosztizált kórkép ma Magyarországon
A becsült OSAS-betegek számát meg sem közelíti a diagnosztizált esetek száma.

Kérdőívek szenzitivitásának és specificitásának megállapításához
kérdőívvel is vizsgált páciensek polyszomnográfias vizsgálata szükséges.

A vizsgálatunk a OSAS-sal kapcsolatos kutatási lehetőségek tárházából csak
egy töredéket mutat. További adatok gyűjtése és nagyobb volumenű kutatások
kivitelezése még sok befektetett munkát és időt igényel.

Köszönöm a
figyelmet!